

PATVIRTINTA
Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus
2016 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-105

VIŠTYČIO PETRO KRIAUCIŪNO MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO 2016–2017 MOKSLO METŲ PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS UGDYMO PLANAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos-daugiafunkcio centro (toliau – mokyklos) pagrindinio ugdymo programos planas sudarytas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintais 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu.

2. Ugdymo prioritetai:

2.1. mokinių ugdymosi motyvacijos stiprinimas;

2.2. mokinių saugumas, sveikata, kultūra;

2.3. bendruomenės veiklos aktyvinimas, iniciatyvų palaikymas, mokytojų profesinis tobulėjimas.

3. Ugdymo tikslas:

Padėti mokiniui siekti geresnių ugdymo (si) rezultatų gerinant socialinę ir emocinę ugdymą užtikrinant švietimo prieinamumą ir lygias galimybes pagal mokinių poreikius.

4. Ugdymo uždaviniai:

4.1. formuoti ugdymo turinį ir organizuoti ugdymo procesą taip, kad kiekvienas besimokantysis pasiektų gerų ugdymo (si) rezultatų, įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų bei dalykinių kompetencijų;

4.2. pritaikyti ugdymo procesą mokinių mokymosi poreikiams;

4.3. kurti saugią fizinę, psichologinę, socialinę ir kultūrinę mokymosi aplinką;

4.4. skatinti mokytojus kurti naujus mokymo ir mokymosi modelius, užtikrinančius kokybišką išsilavinimą;

4.5. siekti mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo objektyvumo, sistemingo išmokimo stebėjimo pamokoje.

Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO 2015–2016 MOKSLO METŲ UGDYMO PLANO ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ

5. Mokyklos ugdymo turinys buvo formuojamas ir įgyvendinamas vadovaujantis Pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose apibrėžtais mokinių pasiekimais, Bendraisiais ugdymo planais ir mokyklos ugdymo planu.

Mokinių socialinei veiklai 5–10 klasėse organizuoti skirta po 5 pamokas per mokslo metus. Jų metu tvarkyta mokyklos-daugiafunkcio centro teritorija, Vištyčio ežero pakrantė, knygnešio Petro Kriaučiūno tėviškė, Vištyčio krašto savanorių kapai, teikta pagalba Vištyčio Švč. Trejybės bažnyčios klebonui, organizuoti mokyklos-daugiafunkcio centro renginiai ir sportinės varžybos.

Vakarais ir poilsio dienomis mokiniams buvo sudarytos sąlygos sportuoti sporto salėje, futbolo ir lauko krepšinio aikštelėse. Mokyklos autobusu mokiniai vyko į išvykas, sporto varžybas, kitus renginius. Buvo vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė, sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė ir kitos veiklos. Šioms veikloms buvo skiriamos po 10 mokymosi dienų 5–10 klasėse.

Neformaliojo ugdymo veikloje dalyvavo 82 proc. mokinių, tam buvo skirta 11 savaitinių valandų. Mokykloje veikė 8 būreliai. Populiariausi: sporto, jaunųjų gamtininkų, šokių grupės „Vidupėlis“ būreliai, tačiau labai pasigendama dalykų būrelių. 2015–2016 m. m. mokykloje vyko apie 100 įvairiausių renginių, kuriuose noriai dalyvavo ir iniciatyviai prisidėjo organizuojant didelę dalis

mokinių ir jų tėvelių. Renginių metu buvo puoselėjamos įvairios vertybės. Vykusiuose renginiuose, skirtuose „Vasario 16-osios“, „Kovo 11-osios“, „Knygnešio dienos“, „Sausio 13-osios“, „Atmintis gyva, nes liudija...“, „P. Kriaučiūnas – garsiausias šio krašto žmogus“ datoms paminėti, pagrindinis dėmesys buvo skiriamas mokinių patriotiniam auklėjimui. Be patriotinio auklėjimo mokykloje-daugiafunkciame centre didelis dėmesys skiriamas mokinių vidinei kultūrai ir tolerancijai, mokiniai dalyvavo „Tarptautinėje tolerancijos dienoje“. Klasės valandėlėse daug dėmesio buvo skiriama mokinių darbštumo, sąžiningumo ugdymui.

Mokykloje gyvos senosios vertybės: tėvų ir bendruomenės partnerystė, pagarba šeimai, meilė žmogui. Tai atsispindėjo renginiuose: „Adventinė popietė“, „Motinos diena“. Apie šeimą, giminę ir tradicijas buvo kalbama ir integruotose dorinio ugdymo, lietuvių kalbos ir istorijos pamokose. Kadangi mūsų mokyklai įteikta „Žalioji vėliava“, todėl daugiau dėmesio buvo skiriama ugdomosios aplinkos saugojimui ir puoselėjimui. Mokykloje-daugiafunkciame centre vyko renginiai: „Paukščių palydų diena“, „Gamtos mokslų savaitė“. Dalyvavom tarptautinėje programoje „Mažiau šiukšlių“, vykdėm akcijas: „Darom“, „Baltasis badas“, „Taupykime vandenį“, „Mes rūšiuojame“, „Nedeginkime, nemindžiokime žolės“, „Puošiamo mokyklos-daugiafunkcio centro aplinką“, „Mano augintinis“.

Mokykla aktyviai bendradarbiavo su Vištyčio miestelio bendruomene, suruošė „Vasario 16-osios“, „Kovo 11-osios“ šventę, bendradarbiavo su Vištyčio regioniniu parku, Vištyčio pasienio užkarda, buvo suorganizuotos sporto varžybos, skirtos „Kovo 11-ajai“, kuriose savo jėgas išbandė tėvai, mokytojai, mokiniai ir kiti bendruomenės nariai, artimai bendravo su Vištyčio Švč. Trejybės parapijos klebonu, buvo vykdomos įvairios akcijos, renginiai, susitikimai, kurių metu mokiniai buvo mokomi atsakomybės, sąžiningumo, darbštumo, pareiškimo, pasitikėjimo savimi, bendradarbiavimo, savitarpio supratimo, kūrybiškumo, užsispyrimo.

Mokykla padėjo mokiniams iš nepalankios socialinės kultūrinės aplinkos: visi socialiai remtini mokiniai buvo maitinami mokyklos valgykloje. Mokytojai ir bendraklasiai buvo nusiteikę pozityviai socialinę atskirtį patiriančių vaikų atžvilgiu. Socialinė pedagogė kartu su klasių auklėtojais vykdė socialinių įgūdžių renginius rizikos grupės mokiniams. Formuojant bendrąsias ir dalykines kompetencijas, ugdymo procesas organizuotas ne tik mokykloje-daugiafunkciame centre, bet ir įvairiose aplinkose: prie Vištyčio ežero, Vištyčio regioninio parko Lankytojų centre, Vištyčio pasienio užkardos teritorijoje, mokyklos-daugiafunkcio centro parke, Vištyčio miestelio parduotuvėse ir ambulatorijoje, Jono Basanavičiaus muziejuje, Marijampolės kraštotyros muziejuje, Vištyčio miestelio bibliotekoje.

Ugdymo procese nuolat naudotos informacinės technologijos kaip demonstracinė, mokymosi individualiai ir bendradarbiaujant, informacijos paieškos ir sklaidos priemonė. Kiekviename kabinate yra kompiuteris, stacionarus multimedijos projektorius, pamokos vestos kompiuterių klasėje, naudotos aktyviosios biologijos, lietuvių k., matematikos ir kt. „Šviesos“ leidyklos pamokos. Mokiniai gebėjo rengti pateiktis, naudotis mokomosiomis programomis, susirasti informacijos ivairiuose šaltiniuose. Atsižvelgdami į skirtingus mokinių poreikius ir gebėjimus, dalyko turinį mokytojai diferencijavo pamokų metu. Mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, buvo teikiama švietimo pagalba. Pagalbą teikė klasių auklėtojai, dalykų mokytojai, mokytojo padėjėja. Mokytojai dažnai dirbo individualiai su mokiniams, kad įveiktų mokymosi spragas ar pagerintų ugdymo (si) rezultatus. Mokinių pasiekimai fiksuoti, rezultatai aptarti klasėse, mokytojų tarybos posėdžiuose. Vedami signaliniai trimestrai. Apie jų rezultatus informuoti mokiniai ir jų tėvai. Vykdomos signalinių trimestrų prognozės. Trimestrų pabaigoje buvo atliekama lyginamoji signalinių trimestrų ir trimestrų rezultatų analizė. Tai leido nustatyti, ar atskiri mokiniai padarė pažangą. 5–10 klasių 2015–2016 mokslo metų pažangumas 100 proc.

Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime dalyvavo 10 dešimtos klasės mokinių. Lietuvių kalbos didžiausias įvertinimas (balais) – 8, mažiausias – 2, įvertinimų vidurkis – 5,3; didžiausias matematikos PUPP įvertinimas (balais) – 10, mažiausias – 2, įvertinimų vidurkis – 5. 10 dešimtos klasės mokinių buvo įteikta pagrindinio išsilavinimo pažymėjimai.

Standartizuotų lietuvių kalbos, matematikos, gamtos ir socialinių mokslų testų užduotis atliko 9 aštuntos klasės mokiniai. Mokiniams geriausiai pasisekė atlikti matematikos testą, visi pasiekė pagrindinį lygį, sunkiausiai sekėsi atlikti lietuvių kalbos rašymo testą, tik 33 proc. mokinių pasiekė pagrindinį lygį ir 11 proc. mokinių – aukštesnįjį lygį. Standartizuotų testų užduotis atliko 7 šeštos klasės mokiniai. Mokiniams geriausiai sekėsi atlikti matematikos testą: 71,4 proc. mokinių pasiekė

pagrindinį lygį, 14,3 proc. mokinių pasiekė aukštesnį lygį. Sunkiausiai sekėsi atlikti lietuvių kalbos rašymo testą, nes net 33,3 proc. mokinių nepasiekė patenkinamo pasiekimų lygio.

Analizuojant 2015–2016 mokslo metų mokinių pasiekimų ir vykdytų standartizuotų testų 6 ir 8 klasėse rezultatus, buvo nutarta daugiau dėmesio skirti gimtosios kalbos raštingumui bei mokinių mąstymo gebėjimų tobulinimui. Todėl 2016–2017 mokslo metais bus siekiama ugdyti mokinių savarankiško darbo įgūdžius, skatinti kūrybiškumą, ugdyti kritinį mąstymą.

PIRMASIS SKIRSNIS UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

6. Ugdymo procesas įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą skirstomas trimestrais.

7. Ugdymo organizavimas:

7.1. 2016–2017 mokslo metų ugdymo proceso pradžia 2016 m. rugsėjo 1 dieną;

7.2. 2016–2017 mokslo metų trukmė:

Klasės	Mokslo metai prasideda	Mokslo metai baigiasi	Mokslo metų trukmė savaitėmis
5 kl.	2016-09-01	2017-05-30	32
6–10 kl.	2016-09-01	2017-06-02	34

7.3. 2016–2017 mokslo metų trimestrai:

Klasės	I trimestras	II trimestras	III trimestras
5	2016-09-01–2016-11-30	2016-12-01–2017-02-28	2017-03-01–2017-05-30
6–10	2016-09-01–2016-11-30	2016-12-01–2017-02-28	2017-03-01–2017-06-02

7.4. mokinių atostogos:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2016-10-31	2016 - 11 - 04
Žiemos (Kalėdų)	2016-12-27	2017 - 01 - 06
Žiemos 6–10 klasėms	2017-02-17	2017 - 02 - 17
Pavasario (Velykų)	2017-04-10	2017 - 04 - 14
Vasaros:		
5 klasės	2017-05-31	2017-08-31
6–10 klasėms	2017-06-05	2017-08-31

7.5. 5 klasių mokiniams per mokslo metus skiriamos papildomos 10 mokymosi dienų atostogos.

7.6. papildomų atostogų laikas:

Atostogos prasideda	Atostogos baigiasi
2017-02-17	2017-02-23
2017-04-18	2017-04-24

8. Mokykla-daugiafunkcis centras dirba penkias dienas per savaitę.

9. Pamokų laikas:

1 pamoka 8.00–8.45

2 pamoka 8.55–9.40

3 pamoka 9.50–10.35

4 pamoka 10.55–11.40

5 pamoka 12.00–12.45

6 pamoka 12.55–13.40

7 pamoka 13.50–14.35

10. Jei oro temperatūra 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į mokyklą-daugiafunkcij centrą gali nevykti 5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6–10 klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

11. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai, mokyklos-daugiafunkcio centro direktorius, suderinęs su mokyklos-daugiafunkcio centro taryba, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo ir informuoja steigėją.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

12. Mokykla, rengdama ugdymo planą pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti, vadovavosi 2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, Geros mokyklos koncepcija ir kitais mokyklos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

13. Mokyklos pagrindinio ugdymo programos ugdymo planą vieniems mokslo metams rengė 2016 m. gegužės 24 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-75 sudaryta darbo grupė.

14. Formuojant mokyklos ugdymo turinį remtasi mokyklos švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, mokyklos veiklos įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis.

15. Mokyklos formuojamo ugdymo turinio dalį sudaro mokykloje vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė, sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė ir kitos veiklos, siejamos su mokyklos tikslais, mokinių mokymosi poreikiais ir organizuojama veikla mokykloje ar už jo ribų. Šioms veikloms per mokslo metus skiriama 10 mokymosi dienų. Ji organizuojama mokyklos nustatytu laiku:

Eil. Nr.	Veikla	Data	Atsakingas
1.	Rugsėjo 1-osios šventė	Rugsėjo mėn.	Klasių auklėtojai, renginių organizatorius
2.	Ekologinė talka	Rugsėjo mėn.	V. Griučkiūnas
3.	Mokytojo dienai skirtas renginys	Spalio mėn.	K. Bradūnienė
4.	Paukščių palydų šventė	Spalio mėn.	A. Ryckis
5.	Kalėdinis renginys „Žiemos tradicijų pynė“	Gruodžio mėn.	T. Skauronas
6.	Profesinio orientavimo diena	Vasario mėn.	A. Ryckienė
7.	Knygnešio diena	Kovo mėn.	E. Dereškevičienė
8.	Gamtosauginė diena	Kovo mėn.	J. Vasaitienė
9.	Sporto šventė	Balandžio mėn.	K. Bradūnienė
10.	Mamyčių šventė	Gegužės mėn.	A. Ryckienė

16. Ugdymo turinio planavimo laikotarpiai ir formos:

16.1. metodinės grupės veiklos **planas** – mokslo metams;

16.2. neformaliojo ugdymo programos – mokslo metams;

16.3. programos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių – pusmečiams;

16.4. ilgalaikiai ir teminiai planai – mokslo metams;

16.5. mokytojai, dirbantys 5–10 klasėse, rengia ilgalaikius ir trumpalaikius (mokytojai, turintys iki 5 m. darbo stažą) planus pagal Bendrąsias programas ir jose numatomus mokinių pasiekimus;

16.6. planus rengia dalykų mokytojai, būrelių vadovai ir iki rugsėjo 1 d. teikia tvirtinti mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriui;

16.7. pagrindinio ugdymo ilgalaikių planų struktūra: mokomasis dalykas, klasė, mokslo metai, savaitinių valandų skaičius, valandų skaičius per mokslo metus, priemonės, tikslai, uždaviniai, vertinimas, mokymo ir mokymosi turinio planas (lentelės forma).

Privalomosios dalys:

Eil. Nr.	Etapo (ciklo) pavadinimas/tema	Gebėjimai	Valandos (nuo-iki)	Integracija	Vertinimas	Pastabos

16.8. mokytojas gali plane numatyti ir daugiau dalių.

17. Mokyklos ugdymo planavimo tvarka patvirtinta mokyklos direktoriaus 2015-12-30 įsakymu Nr. V-221. Mokyklos ugdymo plano rengimas grindžiamas demokratiškumo, subsidiarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais, įtraukiant mokytojus, mokinius, tėvus (globėjus, rūpintojus).

18. Ugdymo planas rengiamas vieneriems mokslo metams.

19. Mokykloje susitarta dėl:

19.1 mokyklos ugdymo prioritetų, tikslų, uždavinių (žr. 2–4 punktus);

19.1. mokykloje vykdomų ugdymo programų ir jų įgyvendinimo ypatumų (žr. 108–118 punktus);

19.2. dalykų mokymuisi skiriamų pamokų skaičiaus konkrečioje klasėje, užtikrinant bendrosiose programose numatytus mokinių pasiekimus (žr. 119 punktą);

19.3. ugdymo turinio integravimo nuostatų: kokias programas, kokius dalykus planuojama integruoti ir pan. (žr. 50–54 punktus);

19.4. mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo būdų ir laikotarpių (žr. 55–70 punktus);

19.5. švietimo pagalbos teikimo (žr. 129–134 punktus);

19.6. sprendimų, numatomų mokinių pasiekimams gerinti, konsultacijų mokymosi pagalbai teikti (žr. 33–41 punktus);

19.7. dalykų mokymo intensyvinimo (žr. 46–49 punktus);

19.8. socialinės-pilietinės veiklos organizavimo pagrindinio ugdymo programoje (žr. 100–103 punktus);

19.9. pažintinės ir kultūrinės, projektinės veiklos organizavimo (žr. 15 punktą);

19.10. mokymosi sąlygų sudarymo mokiniams mokytis ne tik klasėje, bet ir įvairiose aplinkose (žr. 25.2 punktą);

19.11. neformaliojo vaikų švietimo veiklos organizavimo: pasiūlos, pasirinkimų ir organizavimo būdų; minimalaus grupės dydžio neformaliojo vaikų švietimo veikloms organizuoti (žr. 75–85 punktus);

19.12. ugdymo karjerai, sveikatos ugdymo organizavimo (žr. 86–89, 25–28 punktus);

19.13. reikalavimų mokinių elgesiui (žr. 27 punktą);

19.14. pamokų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, panaudojimo (žr. 119 punktą);

19.15. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) tikslų ir būdų (žr. 42–45 punktus);

19.16. klasių jungimo per kai kurių dalykų pamokas (žr. 97, 119 punktus);

19.17. kitų mokyklos-daugiafunkcio centro ugdymo turinio įgyvendinimo nuostatų.

20. Ugdymo procese per atskirų dalykų pamokas ir kitą ugdomąją veiklą naudoti aktyviuosius mokymo metodus, kurie:

20.1. motyvuotų mokinius mokytis, skatintų suvokti mokymosi tikslus;

20.2. orientuotų į procesą, kuris ugdytų bendrąsias kompetencijas;

20.3. būtų aktualūs ir priimtini mokiniui ir įtrauktų į mokymosi procesą;

20.4. skatintų konstruktyvų, kritinį ir kūrybinį mąstymą, atsakomybę už savo mokymąsi bei rezultatus;

20.5. padėtų suvokti mokymosi kokybę ir išmokytų rasti būdus jai tobulinti;

20.6. plėtotų įgytas mokinio mokymosi strategijas, įgūdžius ir jų panaudojimą naujose situacijose;

20.7. formuotų mokinio pilietinę ir tautinę tapatybę, ugdytų bendrakultūrinę kompetenciją, toleranciją ir parengtų įsiliesti į Lietuvos visuomenės gyvenimą;

20.8. ugdytų gebėjimus dirbti įvairiose mokinių grupėse.

21. Mokykla sprendimų dėl ugdymo organizavimo neatnauja, jei jie atitinka Bendrųjų ugdymo planų nuostatas ir mokyklos išskeltus ugdymo tikslus.

22. Atsiradus Bendruosiuose ugdymo planuose nenumatytiems atvejams, mokykla ugdymo proceso metu koreguoja mokyklos ugdymo plano įgyvendinimą, priklausomai nuo mokymo lėšų, išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti. Mokyklos direktorius apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį.

23. Ugdymo procesas mokykloje organizuojamas pamokų forma. Pamokos trukmė – 45 min. Mokykla dalykų programose numatytiems pasiekimams pasiekti skiria minimalų pamokų skaičių. Pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pasiekimams gerinti, skiriamos: mokinių mokymosi pasiekimams gerinti, mokinio pasirinktiems dalykams, ugdymui diferencijuoti ir kitai veiklai, kuri prisidėtų prie mokinių nuoseklaus kompetencijų ugdymo.

24. Mokyklos ugdymo planą mokyklos direktorius tvirtina iki mokslo metų pradžios suderinęs su mokyklos taryba, taip pat su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (rajono Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi).

TREČIASIS SKIRSNIS SVEIKATA IR GEROVĖ MOKYKLOJE-DAUGIAFUNKCIAME CENTRE

25. Mokykla, įgyvendindamas pagrindinio ugdymo programą:

25.1. vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011. Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“;

25.2. sudaro sąlygas mokiniui ugdytis bendrąsias kompetencijas, aktyviai veikti, tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose veiklose ir fizinėse bei virtualiose aplinkose, dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizuodama už mokyklos ribų (gamtoje, muziejuose, įvairiose įstaigose ir pan.);

25.3. mokyklai 2015 m. sausio 23 d. Marijampolės visuomenės sveikatos centro nutarimu išduotas leidimas – higienos pasas Nr. L-15;

25.4. mokykloje įrengti mokomieji kabinetai, aprūpinti mokymo (si) priemonėmis pagal standartus;

25.5. modernizuota biblioteka ir skaitykla;

25.6. mokomieji kabinetai aprūpinti priemonėmis iš Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, rajono savivaldybės lėšų.

26. Į mokyklos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“.

26.1. Sveikatos ugdymo programos integravimas (žr. 51.4 p.);

26.2. Dalykų mokytojai programos integruojamas temas nurodo ilgalaikiuose planuose.

26.3. Klasių vadovai nurodo užsiėmimus Veiklos programoje, bendradarbiauja su mokyklos visuomenės sveikatos specialiste.

27. Mokykla sudaro sąlygas mokytis saugioje aplinkoje.

27.1. Priimti reikalavimai mokinių elgesiui pamokų metu, mokyklos direktoriaus įsakymu Nr. V-117 2015m. rugpjūčio 31 d. patvirtintos Mokinio elgesio taisyklės.

27.2. Mokytojo sprendimu gali būti taikomas ugdymosi vietos pakeitimas mokiniui, ignoruojančiam bendrą klasės tvarką, nepaisančiam mokytojo reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, mokytojas iškviečia socialinį pedagogą (Mokinio elgesio taisyklės).

27.3. 2015 m. rugsėjo 11 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-135 sudaryta Vaiko gerovės komisija ir patvirtintas jos darbo organizavimo tvarkos aprašas.

28. Mokykloje sudaromos sąlygos mokiniui kasdien turėti fiziškai aktyvias dvi pertraukas tarp pamokų, ne trumpesnes kaip 20 min..

KETVIRTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

29. Ugdymo diferencijavimas – tai ugdymo tikslų, uždavinių, mokymo ir mokymosi turinio, metodų, mokymo (si) priemonių, mokymosi aplinkos, vertinimo pritaikymas mokinių skirtybėms. Jo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis.

30. Mokiniai skiriasi turima patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu, tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Mokykloje diferencijuotu ugdymu

atsižvelgiama į šiuos poreikius, pritaikant mokiniui mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo (si) priemones, tempą ir skiriamą laiką.

31. Dėl per mažo mokinių skaičiaus negalima klasių dalyti į grupes, dalyko turinys diferencijuojamas toje pačioje pamokoje, skiriant atitinkamas individualias ar grupines užduotis.

Diferencijavimas taikomas:

31.1. mokiniui individualiai (pamokose);

31.2. mokinių grupei:

31.2.1. tam tikriems tikslams pasiekti (pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti pamokose ir kitoje veikloje);

31.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai), kurias sudaro panašių polinkių, interesų mokiniai.

32. Mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, individualizavimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų, ir siūlo sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

33. Mokykla sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo gebėjimus ir pasiekti kuo aukštesnių pasiekimų.

34. Mokykloje už mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą paskirta direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

35. Mokymosi procesas mokykloje nuolat stebimi ir laiku nustatomi mokiniui kylantys mokymosi sunkumai. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami mokyklos pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi, kaip bus organizuojama veiksminga mokymosi pagalba.

36. Mokymosi pagalbą mokiniui suteikiama, kai jo pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose ir mokinys nedaro pažangos; kai kontrolinis darbas įvertinamas nepatenkinamai; kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų ir pan..

37. Mokymosi pagalba teikiama:

37.1. pirmiausia pamokoje kaip grįžtamasis ryšys, pagal jį nedelsiant turi būti koreguojamas mokinio individualus mokymo planas, pritaikant tinkamas mokymo (si) užduotis, metodus;

37.2. skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato mokykla-daugiafunkcis centras pagal mokymosi pagalbos poreikį;

37.3. organizuojant pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams.

38. Mokymosi pagalba gali būti skiriama ir individualiai.

39. Mokyklos ugdymo plane numatomi mokymosi pagalbos organizavimo ir įgyvendinimo būdai (trumpalaikių konsultacijų mokiniui ar mokinių grupei skyrimas):

Klasė, dalykas	Savaitės diena, pamoka	Atsakingas mokytojas
5 kl., matematika	Pirmadienis, 6 p.	V. Paškauskienė
6 kl., matematika	Antradienis, 5 p.	I. Arlauskienė
7–8 kl., matematika	Antradienis, 6 p.	V. Paškauskienė
7 kl., lietuvių kalba	Trečiadienis, 6 p.	T. Janulevičiūtė
7–10 kl., fizika	Antradienis, 7–8 p.	A. Žakienė
7–10 kl., biologija	Penktadienis, 6 p.	J. Vasaitienė
9–10 kl., lietuvių kalba	Trečiadienis, 7–8 p.	E. Dereškevičienė
9–10 kl., matematika	Penktadienis, 0 p.	I. Arlauskienė

40. Siekiant pagerinti mokinių pažangą ir pasiekimus:

- 40.1. suteikiama pagalba pirmiausia tiems mokiniams, kurių pasiekimai žemi arba aukščiausi;
- 40.2. sudaromos sąlygos mokykloje atlikti namų darbų užduotis;
- 40.3. tobulinama mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka, itin daug dėmesio skiriant formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui;
- 40.4. sudaromos sąlygos mokytojams tobulinti ugdymo individualizavimo metodiką, prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo individualiems planams sudaryti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;
- 40.5. sudaromos galimybės mokytojams tobulinti profesines žinias, ypač dalykines kompetencijas ir gebėjimus, lankantis kursuose, seminaruose, kolegų pamokose, skaitant pranešimus metodinėse grupėse;
- 40.6. aktyviau įtraukiant į vaiko ugdymo procesą mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), ne tik sprendžiant vaikų ugdymosi problemas, bet ir teikiant įvairių mokymosi pagalbą, supažindinant su darbo ir profesijų pasauliu, organizuojant mokyklos-daugiafunkcio centro gyvenimą.
41. Pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, pagrindinio ugdymo programoje naudojamos:
- 41.1. pamokoms-konsultacijoms, kurios skirtos mokymosi pagalbai teikti;
- 41.2. dalyko papildomoms pamokoms.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

42. Mokyklos ugdymo plane nustatoma mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo formos, numatoma mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) galimybės kartu su mokytojais ir mokiniais dalyvauti planuojant, įgyvendinant ugdymo procesą ir priimant sprendimus. (Mokyklos tėvų įtraukimo į mokyklos veiklą priemonių planas, pritarta 2015-06-14 Mokyklos tarybos posėdžio protokolas Nr. S-1-2).
43. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) nuolat informuojami apie mokykloje organizuojamą ugdymo procesą, mokymosi pasiekimus, mokymo (si) pagalbos teikimą. (Mokyklos mokinių tėvų informavimo tvarka patvirtinta 2015-12-30 mokyklos direktoriaus įsakymu Nr. V-224).
44. Mokykla užtikrina abipusę ir savalaikę grįžtamosios informacijos apie mokinių mokymąsi perdavimą tarp mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų).
45. Mokykla, įgyvendinantis pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, konsultuoja ir skatina mokinių tėvus:
- 45.1. sukurti mokiniams tinkamą edukacinę aplinką namuose;
- 45.2. savo pagrįstais lūkesčiais motyvuoti vaiką mokytis;
- 45.3. padėti vaikams mokytis namuose;
- 45.4. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, išsakyti mokyklos-daugiafunkcio centro tobulinimo lūkesčius.

SEPTINTASIS SKIRSNIS DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

46. 2016–2017 mokslo metais intensyvinamas:
- 46.1. pilietiškumo pagrindų programai įgyvendinti 10 klasėje – 2 savaitinės valandos.
47. Intensyvinamas mokomųjų dalykų dėstymas per dieną:
- 47.1. lietuvių kalbai 5, 7, 8, 10 klasėse (per savaitę vieną dieną vedama po dvi pamokas);
- 47.2. anglų kalbai 8, 10 klasėse (per savaitę vieną dieną vedama po dvi pamokas).
48. Dalyko mokymo intensyvinimo metu mokiniams neviršijamas maksimalus mokiniui privalomų pamokų skaičius per savaitę.
49. Intensyvinant dalyko mokymą išlaikomas bendras pamokų, skirtų dalykui per dvejus metus, skaičius.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

50. Atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, į mokyklos ugdymo turinį:

50.1. integruojama Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“, Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. ISAK-179 „Dėl Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programos patvirtinimo“, Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“, Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“;

50.2. integruojama Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“, „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ ir kitos mokyklos ugdymo turiniui aktualios programos:

50.2.1. Gamtosauginių mokyklų programa;

50.2.2. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo programa.

51. Prevencinių programų integracija į ugdymo turinį:

51.1. Prevencinės programos (ir kitos programos) integruojamos į ugdymo turinį vadovaujantis šiais principais:

51.1.1. visuotinumą principu (apima visą mokyklos-daugiafunkcio centro mokinių kontingentą);

51.1.2. prieinamumo principu (suteikiamos lygios galimybės visiems mokiniams aiškintis prevencinių programų aktualijas);

51.1.3. tęstinumo ir perimamumo principu (tęsiama realizuojant prevencines programas veikla grindžiama jau įgytomis žiniomis);

51.1.4. atvirumo principu (telkiami įvairūs socialiniai partneriai į pagalbą mokytojams prevencinių programų įgyvendinimui);

51.1.5. demokratiškumo ir humanizmo principais (prevencinės programos vykdomos gerbiant kiekvieną mokinį kaip asmenybę, užtikrinama reikiama kultūrinė pedagoginė aplinka, siekiama ne tik mokinių ugdymo, bet ir saviugdės).

51.2. Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programos integravimas:

Klasės	Integruojama tema	Ugdymo turinys, į kurį integruojama
5-10	Šeima	Biologija, lietuvių kalba, dorinis ugdymas, klasių valandėlės, pilietiškumo ugdymas.
	Lytis, kultūra, visuomenė	Biologija, lietuvių kalba, dorinis ugdymas, klasių valandėlės.
	Lytinė sveikata	Biologija, klasių valandėlės.
	Rizikinga elgsena	Biologija, lietuvių kalba, dorinis ugdymas, klasių valandėlės.

51.3. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos integravimas:

Ugdymo sritis	Rekomenduojamos temos	Klasės	Valandos
Etika, tikyba	1. Rūkoriaus portretas.	5	1
Lietuvių kalba	2. Alkoholio žala „Kodėl tai mitai?“		1
Užsienio kalba	3. Alkoholio reklama.		1

Gamta ir žmogus Matematika Klasės valandėlė	4. Rūkymo poveikis. 5. Vaikų telefono linija. 6. Psichiką veikiančios medžiagos ir šeima.		1 1 1
Etika, tikyba Lietuvių kalba Užsienio kalba Gamta ir žmogus Matematika Klasės valandėlė	1. Bendraamžių grupės įtaka. 2. Ar rūkyti norma. 3. Kaip pasakyti „Ne“ 4. Alkoholio vartojimo priežastys. 5. „Už ir prieš“ 6. „Kas atsakingas?“	6	1 1 1 1 1 1
Etika, tikyba Lietuvių kalba Užsienio kalba Biologija Matematika Klasės valandėlė	1. Alkoholio poveikis fizinei ir psichinei sveikatai. 2. Priklausomybės atsiradimas 3. Alkoholio vartojimas „Ką tu darytumei?“ 4. Alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo priežastys 5. Kiek pinigų išleidžiama cigaretėms? 6. Nerūkančiųjų teisių deklaracija.	7	1 1 1 1 1
Etika, tikyba Lietuvių kalba Užsienio kalba Biologija Chemija Klasės valandėlė	1. Narkotikai – pavojingos medžiagos. 2. Alkoholio vartojimo priežastys. 3. Rūkyti ar nerūkyti? 4. Narkotikų poveikis organizmo sistemoms ir organams. 5. Ką slepia dūmai? 6. Kas yra konfliktas. Konfliktų sprendimas.	8	1 1 1 1 1 1
Etika, tikyba Lietuvių kalba Užsienio kalba Biologija Chemija Klasės valandėlė	1. Psichiką veikiančios medžiagos: Sprendimų medis. 2. Alkoholis: Ką galime daryti? Kaip derėtų elgtis? 3. Alkoholis: informacijos įvertinimas. 4. Psichiką veikiančios medžiagos: Apgink savo nuomonę. 5. Rūkymo pasekmės 6. Taisyklės ir įstatymai	9	1 1 1 1 1 1
Etika, tikyba Lietuvių kalba Užsienio kalba Biologija Chemija Klasės valandėlė	1. Rūkymas ar sveikata – jūsų teisė rinktis. 2. „Nenoriu niekam pakenkti“. 3. Narkotikų pasiūla ir paklausa. 4. „Alkoholis ir jo pasekmės“. 5. Psichiką veikiančios medžiagos. 6. Alkoholio vartojimas „Kaip jautiesi? Ar tau blogai?“	10	1 1 1 1 1 1

51.4. Mokinių sveikatingumo ugdymo programos integravimas:

Klasės	Integruojama tema	Ugdymo turinys, į kurį integruojama
5-10	Sveikatos ir sveikos gyvensenos samprata	Kūno kultūra, klasių valandėlės
	Fizinis aktyvumas	Kūno kultūra, žmogaus sauga
	Sveika mityba	Biologija, klasių valandėlės
	Veikla ir poilsis	Klasių valandėlės, kūno kultūra
	Asmens ir aplinkos švara	Kūno kultūra, klasių valandėlės, biologija
	Psichikos sveikata	Dorinis ugdymas, klasių valandėlės

51.5. 5–10 klasių auklėtojai bendradarbiauja su Vištyčio pirminės sveikatos priežiūros centro darbuotojais, Vilkaviškio visuomenės sveikatos centro darbuotoja, Policijos komisariato darbuotojais, rengia integruotas netradicines pamokas netradicinėse aplinkose, pasitelkia į pagalbą klasių tėvus, inicijuoja mokinių tarpusavio pagalbą, remia mokinių inicijuotus įvairius prevencinius renginius (konkretni veikla numatyta mokyklos socialinės pedagogės, klasių auklėtojų veiklos planuose).

51.6. Etninės kultūros programos integravimas:

Klasė	Integruojama tema	Į ką integruojama
5–6	Šeima, giminė ir tradicijos.	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba, istorija.
	Paprotinis elgesys ir vertybės.	Dorinis ugdymas, istorija, geografija.
	Mitybos ir sveikatos tausojimo papročiai.	Gamta ir žmogus.
	Tradiciniai darbai ir amatai.	Istorija, lietuvių kalba, technologijos.
	Gyvenamoji aplinka.	Istorija, gamta ir žmogus, lietuvių kalba.
	Etnografiniai regionai.	Lietuvių kalba, istorija, gamta ir žmogus, muzika.
	Gamta tradicinėje kultūroje.	Gamta ir žmogus.
	Kalendorinės šventės ir papročiai.	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba.
	Liaudies kūryba.	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba, dailė, muzika, technologijos.
7–8	Bendruomenė ir tradicijos.	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba, istorija.
	Paprotinis elgesys ir tradicinis etiketas.	Dorinis ugdymas.
	Tautinis kostiumas.	Dailė, technologijos.
	Tradiciniai amatai.	Istorija, technologijos, fizika.
	Namai etninėje kultūroje.	Lietuvių kalba, istorija.
	Pasaulėžiūra, mitologija ir religija.	Dorinis ugdymas, istorija, geografija.
	Kalendoriniai papročiai.	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba.
	Liaudies kūryba.	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba, dailė, muzika, technologijos, matematika.
9–10	Tauta ir tradicijos.	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba, geografija.
	Paprotinė teisė ir elgesys.	Dorinis ugdymas, pilietiškumo ugdymas.
	Žmogaus gyvenimo ciklo tarpsniai ir apeigos.	Dorinis ugdymas, biologija.
	Jaunimo brandos apeigos ir papročiai.	Muzika.
	Kultūrinis kraštovaizdis ir tradicinė architektūra.	Istorija.
	Tradicinė ūkinė veikla.	Istorija, technologijos, chemija.
	Liaudies astronomija.	Biologija, fizika.
	Kalendoriniai papročiai.	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba.
	Liaudies kūryba.	Dorinis ugdymas, lietuvių kalba, dailė, muzika, technologijos, fizika.

51.7. Gamtosauginių mokyklų programos integravimas:

Ugdymo sritis	Integruojamos temos	Klasės	Valandos
Gamta ir žmogus	Miškas ir žmogus.	5	1
	Šilumos taupymas.		1
	Atliekos, kompostas.		1
	Pavojingos medžiagos: vaistai, nikotinas.		1
	Sveikos mitybos piramidė.		1
	Vandens tarša.		1
Gamta ir žmogus	Energija.	6	1

	Gera savijauta. Sveikas gyvenimo būdas. Nauji energijos šaltiniai. Kurui degant išsiskiria kenksmingos medžiagos.		1 1 1 1
Geografija	Žemė – žmonių planeta. Žemė – melsvoji planeta. Vandens apytaka, reikšmė. Ozono sluoksnis, šiltnamio efektas.	6	1 1 1
Biologija	Kaip atpažinti organizmą? Penkios gyvosios gamtos karalystės. Kaip sveikai maitintis? Organizmo atsakas į fizinių krūvių. Atradimai pavasario pievoje.	7	1 1 1 1 1
Geografija	Žmonių veiklos įtaka gamtai. Aplinkosauga. Gamtos ištekliai.	7	1 1 1
Biologija	Užkrečiamos ir neužkrečiamos ligos. Imuninė sistema. Švara ir higiena. Aplinkos tarša. Aplinkosauga. Saugomos teritorijos. Raudonoji knyga.	8	1 1 1 1 1
Chemija	Radioaktyvumas .	8	1
Fizika	Energija.	8	1
Biologija	Kaip sveikai maitintis? Svorio problemos ir mitybos sutrikimai. KMI. Rūkymas – pavojingas „malonumas“. Kodėl reikia sportuoti? Atsparumas infekcinėms ligoms. AIDS	9	1 1 1 1 1 1
Chemija	Vandens tarša, valymas ir apsaugos būdai. Rūgštūs lietūs. Metalai žmogaus organizme ir augaluose.	9	1 1 1
Fizika	Elektros prietaisų poveikis gyviems organizmams.	9	1
Geografija	Gamtos ištekliai Baltijos jūroje, jūros tarša. Pelkės, jų reikšmė. Vandens naudojimas ir tarša. Saugomos teritorijos.	9	1 1 1 1
Biologija	Bendrijos ir jų kaita. Žmogaus veiklos įtaka ekosistemoms. Biotechnologija - mūsų draugas ar priešas.	10	1 1 1
Chemija	Deguonis gamtoje. Aplinkos chemija. Atmosfera ir jos teršalai. Vandens ir dirvožemio teršalai. Vandens valymo ir tyrimo būdai.	10	1 1 1 1 1
Fizika	Radioaktyvumas . Spinduliuotės poveikis gyviems organizmams. Branduolinė energetika. Černobilio, Fokušimos AE katastrofa.	10	1 1 1 1
Geografija	Kuro ir energijos išteklių naudojimas. Neatsinaujinantys energijos šaltiniai. Atsinaujinantys energijos šaltiniai.	10	1 1 1

	Miškų ištekliai ir pavojus miškams. Automobilis ir aplinka.		1 1
Ekonomika	Ekologinis verslas.	9	1
Informacinės technologijos	Kompiuteris ir sveikata.	5-10	1

51.8. Ugdymo karjerai programa integruojama į klasių valandėles ir ugdymo proceso dienas, skirtas kulturinei, meninei, pažintinei veiklai.

51.9. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo srities integruojamosios programos: mokymosi mokyti, komunikavimo, darnaus vystymosi, sveikatos ir gyvenimo įgūdžių, kultūrinio sąmoningumo integruojamos į visus mokomuosius dalykus.

52. Programų integravimą į ugdymo turinį ir tarpdalykinę integraciją dalykų mokytojai numato ilgalaikiuose ir teminiuose planuose.

53. E-dienyne integruojamųjų pamokų apskaitai užtikrinti nurodoma integruojama tema dalykui skirtame apskaitos puslapyje, jei integruojamoji programa integruojama į dalyko turinį.

54. Direktorius pavaduotojas ugdymui analizuoja mokinių pasiekimus ir pažangą mokantis integruojamosios programos. Mokytojų taryba priima sprendimus dėl įgyvendinimo kokybės gerinimo ar tolesnio turinio integravimo. Direktorius pavaduotoja ugdymui stebi, kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytus rezultatus. Mokytojų taryba priima sprendimus dėl tolesnio mokymo organizavimo būdo.

DEVINTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

55. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujama Bendrosiomis programomis, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309.

56. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslai:

56.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;

56.2. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;

56.3. apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant trimestrą, mokslo metus) ar mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą rezultatus ir sertifikuoti;

56.4. vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.

57. Ugdymo(si) procese vyrauja formuojamasis vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.

58. Ugdymo procese formuojamasis vertinimas derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu. Vertinimo (pripažinimo) ir įsivertinimo metodai bei procedūros, vertinami ir įsivertinami ugdymosi rezultatai, vertinimo informacijos panaudojimas atitinka ugdymo programose keliamus ugdymosi tikslus ir numatytus rezultatus. Pripažįstamos mokinio savarankiškai (savaiminio mokymosi būdu), dalyvaujant neformaliojo švietimo programose ir kitoje veikloje įgytos kompetencijos.

59. Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą, remiamasi bendrosiose ugdymo programose apibrėžtais mokymosi pasiekimais arba konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.

60. Kompetencijos, ypač nuostatų dėmuo, vertinamos ir įsivertinamos mokinių ir mokytojo sąveikoje, dialoguose, diskusijose, renkant ir kaupiant kokybinius kompetencijų įrodymus (mokinių darbai, įvertinimai, įsivertinimai, komentarai, refleksijos) vertinimo aplankuose.

61. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis:

61.1. žinias ir supratimą (faktai, informacija, sąvokos, dėsningumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiai, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsimena, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;

61.2. žinių taikymo gebėjimus, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodant supratimą;

61.3. aukštesnius mąstymo gebėjimus, būtinus, sprendžiant problemas, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkeliant įgytas žinias į naujas situacijas. Vertinami gebėjimai analizuoti, apibendrinti, interpretuoti, integruoti žinias, numatyti, prognozuoti, sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, reflektuoti.

62. Kriterijus vertinimui ugdymo(si) procese nustato mokytojai arba patys mokiniai, padedami mokytojo. Diagnostinių testų, tarptautinių ir nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų ir patikrinimų vertinimo kriterijai apibrėžiami iš anksto, kad mokiniai su mokytojais juos galėtų aptarti ir išsiaiškinti.

63. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, gaunama ugdymo procese, panaudojama, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiai mokiniui, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

64. Duomenys apie mokinių pasiekimus, gauti, atliekant tarptautinius ir nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus, diagnostinius testus, panaudojami, informuojant tėvus (globėjus, rūpintojus) ir visuomenę apie bendrojo ugdymo kokybę ir rezultatus, rengiant formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, kuriant mokymo(si) medžiagą, aprūpinant mokyklą priemonėmis, rengiant mokytojus ar tobulinant jų kvalifikaciją.

65. Pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

66. Mokykla, siekdama padėti kiekvienam mokiniui pagal išgales pasiekti aukštesnių ugdymo (si) rezultatų:

66.1. užtikrina mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo būdų ir formų dermę (ypač mokytojams, dirbantiems toje pačioje klasėje), vertinimo metu sukauptos informacijos sklaidą;

66.2. klasių auklėtojai aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) ir numato būdus gerinti mokinio ugdymo (si) pasiekimus. Prireikus koreguoja mokinio individualų ugdymo planą;

66.3. klasių auklėtojai informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) elektroniniame dienyne apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus.

67. Dorinio ugdymo, žmogaus saugos, ekonomikos dalykų mokymosi pasiekimai įvertinami įrašu: „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

68. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinsys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos-daugiafunkcio centro vadovo įsakymą, įrašas „neatestuota“, – jeigu mokinio pasiekimai nėra įvertinti.

69. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu: „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

70. Mokinių žinių ir supratimo, žinių taikymo ir aukštesniųjų mąstymo gebėjimų vertinimo informacijai užrašyti naudojami pažymiai (taikoma 10 balų vertinimo sistema), komentarai, kaupiamieji darbai (2016-2017 m. m. 5 klasėje).

DEŠIMTASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ MOKYMOSI KRŪVIO REGULIAVIMAS

71. Mokyklos direktoriaus pavaduotojas ugdymui:

71.1. organizuoja ir vykdo mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę;

71.2. organizuoja mokytojų bendradarbiavimą sprendžiant mokinių mokymosi krūvio optimizavimo klausimus;

71.3. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai nerašomi po atostogų ar šventinių dienų.

72. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu ar kitu būdu informuojami apie mokinio daromą pažangą, jam suteiktą mokymosi pagalbą. Trumpos konsultacijos, teikiant pagalbą, neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

73. Pagal mokyklos ugdymo planą 5–10 klasių mokiniams per dieną negali būti daugiau kaip 7 pamokos.

74. Mokyklos mokinių mokymosi krūvio reguliavimo tvarka patvirtinta 2015-12-30 mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus įsakymu Nr. V-220.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS
MOKYKLOJE-DAUGIAFUNKCIAME CENTRE

75. Neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695. Neformalus švietimas mokykloje-daugiafunkciame centre organizuojamas laikantis šių principų: aktualumo, demokratiškumo, prieinamumo, individualizavimo, savanoriškumo.

76. Neformaliojo ugdymo valandos skiriamos mokinių pasirinktoms saviraiškos programoms: meniniams, kalbiniams, sveikatos ugdymo, moksliniams, technologiniams bei kitokiems gebėjimams ugdyti. Skiriant valandas, atsižvelgiama į neformaliojo švietimo organizavimo mokykloje-daugiafunkciame centre tradicijas ir tikslumą, būrelio pasiekimus, turimas mokinio krepšelio lėšas bei poreikius. Valandos nustatomos mokslo metams kiekvienai ugdymo programai.

77. Mokiniams siūlomi tokie neformaliojo švietimo organizavimo būdai: būreliai, projektai.

78. Neformaliojo švietimo veikla planuojama mokslo metams. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos atsižvelgiant į bendruosius iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijus, patvirtintus LR Švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991.

79. Neformaliojo švietimo užsiėmimų tvarkaraštis sudaromas ir tvirtinamas mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus. Užsiėmimų apskaita vedama neformaliojo ugdymo elektroniniame dienyne.

80. Neformaliojo švietimo grupę sudaro ne mažiau kaip 10 mokinių.

81. Neformaliojo švietimo mokytojas už veiklą, atliktą per metus, mokslo metų pabaigoje atsiskaito direktoriaus pavaduotojui ugdymui, pateikdamas ataskaitą pagal susitartą formą apie uždavinių įgyvendinimą ir svarbesnius pasiekimus.

82. Apie visus renginius, reikšmingus mokyklai-daugiafunkciam centrai ir mokiniams, neformaliojo švietimo mokytojas informuoja direktoriaus pavaduotoją ugdymui.

83. Mokslo metų pabaigoje vykdoma ateinančių mokslo metų mokinių poreikių neformaliajam švietimui tyrimas. Pateikiama pasiūla kitiems mokslo metams. Pasiūla koreguojama rugsėjo mėnesio pradžioje.

84. Pasirinkti neformaliojo švietimo užsiėmimai:

Eil.Nr.	Būrelio pavadinimas	V–VIII klasėse	IX–X klasėse
1.	Technologų būrelis	1	1
2.	Sporto sekcijos (judrieji žaidimai,		

3.	krepšinis)	1	1
	Dailės būrelis	1	1
Iš viso:		3	3

85. Neformaliojo ugdymo programos tvirtinamos iki rugsėjo 1 dienos.

DVYLIKTAŠIS SKIRSNIS UGDYMO KARJERAI ORGANIZAVIMAS

86. Ugdymas karjerai organizuojamas ugdymo proceso dienomis, skirtomis kultūrinei, meninei, pažintinei veiklai, integruojamas į atskirų dalykų bendrąsias programas, neformalųjį švietimą.

87. Informavimo karjerai tikslas – rinkti, teikti ir vertinti informaciją, reikalingą planuojant karjerą, renkantis mokymąsi, studijas, profesinės veiklos sritį ar darbą (informaciją apie švietimo ir mokslo institucijas, priėmimo taisykles, studijų ir mokymosi programas, kvalifikacijas, profesijas, darbo rinką, profesinės karjeros galimybes ir kt.). Šioje veikloje naudojami įvairios specializuotos interneto svetainės, spausdinti leidiniai, žinynai, organizuojami susitikimai su įvairių profesijų atstovais, išvykos į įmones, įstaigas, organizacijas ir pan.

88. Ugdymo karjerai veiklos mokykloje organizuojamos mokyklos soc. pedagogės, atsakingos už profesinio orientavimo veiklos koordinavimą mokykloje, ir vykdomos dalyvaujant klasių vadovams, įvairių dalykų mokytojams, bibliotekininkei. Jie organizuoja ir įgyvendina informavimo ir konsultavimo dėl specialybės pasirinkimo funkciją, tiria mokinių tinkamumą būsimums profesijoms, supažindina su įvairiomis profesijomis.

89. Siūlomos ugdymo karjerai kryptys:

89.1. mokyklos ir klasių renginiai (paskaitos, susitikimai, studijų parodos, studijų mugės);

89.2. individualios ir grupinės konsultacijos (testai, klausimynai, užduotys, pokalbiai).

TRYLIKTAŠIS SKIRSNIS ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

90. Mokykla apie atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį, ir numato jo mokymąsi.

91. Mokykla, priimdama mokinį, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus ir juos įskaito (pagal pateiktus dokumentus). Mokykla tuo atveju, kai asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą (pradinio ar pagrindinio ugdymo), tačiau neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus, nustato jo mokymosi pasiekimų atitiktį mokymosi pasiekimams, numatytiems Pradinio, Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose.

92. Mokykla parengia atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, integracijos į mokyklos bendruomenę planą, išanalizuoja, kokia pagalba būtina mokinio sėkmingai adaptacijai, prireikus – mokinio individualų ugdymo planą:

92.1. adaptacinis laikotarpis - trimestras;

92.2. pagalba mokinių savanorių, padėsiančių atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą;

92.3. klasės vadovo, mokytojų darbas su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

92.4. mokytojų konsultacijos, individualios veiklos ugdymo programų skirtumams likviduoti;

92.5. atvykusio mokinio per adaptacinį laikotarpį individualios pažangos stebėjimas;

92.6. neformaliojo vaikų švietimo veiklos, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.

93. Mokykla nustato atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, poreikius mokytis lietuvių kalbos ir organizuoja:

93.1. individualų lietuvių kalbos mokymąsi ir švietimo pagalbą, kai atvykęs mokinys per adaptacinį laikotarpį yra pajėgus pasiekti patenkinamą pasiekimų lygį pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos programoje;

93.2. jei atvykęs mokinys visai nemoka lietuvių kalbos, mokykla, suderinusi su tėvais, mokiniui siūlo mokytis viena klase žemiau, nei jis turėtų pagal baigtą užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio ugdymo programos dalį ar pagrindinio ugdymo programą, ir integruoja atvykusį mokinį į klasę, kurioje jis kartu su kitais lanko dalį pamokų, o kitą dalį mokosi lietuvių kalbos išlyginamojoje klasėje ar grupėje;

93.3. per adaptacinį laikotarpį, mokinio pasiekimai pažymiais nevertinami, tačiau fiksuojama mokinio daroma pažanga.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

94. Mokiniai namie mokomi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu.

95. Mokykla namie mokomų mokinių neturi. Jeigu tokių mokinių atsiras, bus mokomi, vadovaujantis Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405, 2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų 97-100 punktais.

PENKIOLIKTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

96. Atsižvelgiant į mokyklos mokinių skaičių, turimas lėšas mokytojų atlyginimams, klasės į grupes nedalijamos (2016–2017 mokslo metais dorinis ugdymas į grupes nedalijamas, nes visi mokiniai pasirinko tikyba).

97. Mokykla, planuodama mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimą, numatė, kai kurių dalykų pamokas jungtinėse klasėse organizuoti visiems klasės mokiniams vienu metu:

- 97.1. dorinis ugdymas (tikyba) – 5 klasė su 6 klase;
- 97.2. dorinis ugdymas (tikyba) – 9 klasė su 10 klase;
- 97.3. dailė – 5 klasė su 6 klase;
- 97.4. dailė – 9 klasė su 10 klase;
- 97.5. muzika – 5 klasė su 6 klase;
- 97.6. muzika – 7 klasė su 8 klase;
- 97.7. muzika – 9 klasė su 10 klase;
- 97.8. kūno kultūra – 6 klasė su 7 klase;
- 97.9. žmogaus sauga – 7 klasė su 9 klase.

II. SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

98. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą. Mokiniui sudarytos sąlygos rinktis dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 „Dėl Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašas).

99. Mokykla skiria 1 mėnesio adaptacinį laikotarpį pradedantiems mokytis ir naujai atvykusiems mokiniams pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis. Siekiant padėti mokiniams sėkmingai adaptuotis į šią veiklą, įtraukiami klasėje dirbantys mokytojai, mokiniai savoriai, mokyklos švietimo pagalbos specialistai ir kt.. Per adaptacinį laikotarpį mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami.

100. Socialinė–pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. Per mokslo metus socialinei–pilietinei veiklai skiriama 10 pamokų (valandų). Socialinė–pilietinė veikla fiksuojama elektroniniame dienyne.

101. Mokykla priima sprendimus dėl socialinės–pilietinės veiklos įgyvendinimo, atsižvelgdamas į pilietiškumo ugdymą, mokyklos-daugiafunkcio centro bendruomenės tradicijas, vykdomus projektus, kultūrinės bei socializacijos programas ir pan.. Organizuojant socialinę–pilietinę veiklą numatomos galimybės mokiniui atlikti ją savarankiškai ar bendradarbiaujant su asociacijomis bei savivaldos institucijomis ir kt.

102. Socialinė–pilietinė veikla vykdoma ugdymo proceso metu. Ji siejama su pilietiškumo ugdymu, mokyklos-daugiafunkcio centro bendruomenės tradicijomis, savanorystės veikla, vykdomais projektais, kultūrinėmis ir socializacijos programomis. Siūlomas socialinės–pilietinės veiklos sąrašas:

Eil. Nr.	Veikla	Klasė	Val.
1.	Vištyčio krašto savanorių ir knygnešių kapų priežiūra.	5–8	4
2.	Istorinių Vištyčio krašto paminklų priežiūra ir tvarkymas.	5–6	4
3.	Mokyklos-daugiafunkcio centro renginių ir sportinių varžybų organizavimas.	7–10	8
4.	Mokyklos-daugiafunkcio centro aplinkos ir kabinetų tvarkymas.	5–10	12
5.	Pagalba Vištyčio Švč. Trejybės bažnyčios klebonui.	5–8	4
6.	Vištyčio ežero pakrančių tvarkymas.	5–10	12
7.	Vištyčio miestelio senelių ir invalidų globa.	5–8	4
8.	Pagalba mokyklos-daugiafunkcio centro muziejui.	5–10	6
9.	Petro Kriaučiūno gimtinės tvarkymas ir priežiūra.	9–10	6

103. Mokyklos socialinės veiklos organizavimo tvarka patvirtinta mokyklos direktoriaus 2015-12-30 įsakymu Nr. V-223.

104. Mokyklos mokiniams sudaromos sąlygos pasirinkti dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus.

105. Modulių mokiniai nepasirinko. Buvo siūlomi moduliai:

105.1. programavimo pradmenys;

105.2. tinklalapių kūrimo pradmenys;

105.3. nestandartinių matematikos uždavinių sprendimo būdai;

105.4. teksto suvokimas;

105.5. eksperimentinė biologija;

105.6. komunikavimas anglų kalba;

105.7. verslumo pradmenys;

105.8. medžio apdirbimo technologijos.

106. Mokykla, formuodamas ir įgyvendindamas mokyklos ugdymo turinį:

106.1. iki 10 procentų dalykui skirtų pamokų organizuoja ne pamokų forma, o projektine ar kitokia, mokiniams patrauklia, veikla, ir ne mokyklos aplinkoje. Veikla fiksuojama elektroniniame dienyne;

106.2. dalį mokyklos ugdymo turinio įgyvendina per pažintinei ir kultūrinei veiklai skirtą laiką.

107. Pagrindinio ugdymo programos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, pirmiausia panaudojamos mokymo (si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, diferencijuoto ugdymo turiniui įgyvendinti.

ANTRASIS SKIRSNIS UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

108. Visų dalykų mokytojai privalo laikytis susitarimų dėl gimtosios lietuvių kalbos puoselėjimo, užtikrinti raštingumo, skaitymo gebėjimų ugdymą. Rekomendacijos mokinių raštingumui didinti:

- 108.1. reikalauja vienodo mokomųjų dalykų sąsiuvinių užrašymo;
- 108.2. akcentuoja taisyklingą terminologiją bei terminų kirčiavimą;
- 108.3. vykdo garsinį skaitymą per pamokas (pamokų metu bent dalį užduočių mokiniai garsiai atidžiai perskaito);
- 108.4. informacinėse technologijose naudoja lietuviško kompiuterinio meniu aplinką;
- 108.5. mokinių darbuose taisomos didžiosios lietuvių kalbos rašybos klaidos;
- 108.6. mokytojai skatina mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas;
- 108.7. mokytojai skatina dalyvauti respublikiniuose ir rajoniniuose projektuose skaitymo, rašymo įgūdžiams gerinti, mokyklos bibliotekoje organizuoti skaitymo dienas (įtraukiant mokinių tėvus), vykdyti lietuvių kalbos pamokų stebėjimą.

109. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. 2016–2017 mokslo metais visi mokiniai pasirinko tikybą.

110. Kalbos.

110.1. Lietuvių kalba ir literatūra.

110.1.1. Mokykla, formuodama ugdymo turinį:

110.1.1.1. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaro sąlygas pašalinti mokymosi spragas (skiria konsultacijas);

110.1.1.2. integruoja lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų mokymą, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų;

110.1.1.3. jei mokinys yra mokėsis pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą, mokoma lietuvių kalbos pagal jam sudarytą individualų ugdymo planą:

110.1.1.3.1. skiriama papildomų trumpalaikių konsultacijų;

110.1.1.3.2. mokyklos nustatytu laikotarpiu pasiekimai vertinami pagal individualius mokymosi pasiekimus.

110.2. Užsienio kalbos.

110.2.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

110.2.2. pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuojama į A2, o 7–10 klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų matmenis;

110.2.3. antrosios užsienio kalbos mokoma nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: rusų, vokiečių. 2016–2017 m. m. šeštos klasės mokiniai pasirinko rusų kalbą;

110.2.4. baigiant pagrindinio ugdymo programą, organizuojami užsienio kalbų pasiekimų patikrinimai centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS);

110.2.5. mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, pageidaujant tęsti pradėtos užsienio kalbos mokymąsi, sudaromos sąlygos užsienio kalbos mokytis švietimo ir mokslo ministro nustatytais mokymosi formomis ir mokymo proceso organizavimo būdais;

110.2.6. pagrindinio ugdymo programoje užtikrinamas pradėtų mokytis užsienio kalbų mokymosi tęstinumas. Keisti užsienio kalbą nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta tos kalbos Bendrojoje programoje, arba, jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu lankoma mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti

mokytis pradėtą kalbą, gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

110.2.6.1. vienerius mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

110.2.6.2. jei mokinys yra baigęs tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą ir mokykla-daugiafunkcis centras nustato, kad jo vienos užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokykla įskaityto mokinio pasiekimus ir konvertuoja į dešimtbalę vertinimo sistemą. Mokykla sudaro mokiniui individualų užsienio kalbos mokymosi planą ir galimybę vietoje užsienio kalbos pamokų lankyti papildomas lietuvių kalbos ar kitos kalbos pamokas kitose klasėse.

111. Matematika.

111.1. Mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojamos Nacionalinio egzaminų centro parengtomis matematinio raštingumo užduotimis.

111.2. Stebimi mokinių matematikos pasiekimai ir, remiantis duomenimis (pavyzdžiui standartizuotų testų rezultatais), numatoma pagalba mokiniams (užduotys ir metodai spragoms įveikti), kurių mokymosi pasiekimai žemi.

111.3. Ugdant gabius matematikai vaikus naudojamos nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis (sprendimų rekomendacijomis) ir kitais šaltiniais.

112. Informacinės technologijos.

112.1. informacinių technologijų programa pradedama įgyvendinti 5 klasėje;

112.2. 7 ir 8 klasių mokiniams skiriama po 34 pamokas;

112.3. 9–10 klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų modulių. Mokykla siūlo šiuos modulius: programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos pradmenų, tinklalapių kūrimo pradmenų. Modulį renkasi mokinys;

112.4. informacinių technologijų pamokose prie vieno kompiuterio dirba vienas mokinys.

113. Gamtamokslinis ugdymas.

113.1. Gamtos mokslų mokymasis grindžiamas realiais arba virtualiais gamtamoksliniais gamtos reiškinių, procesų, objektų tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės problemoms atpažinti ir spręsti, pirmiausia – lokaliu vietos aplinkos ir bendruomenės lygmeniu, o įgijus patirties – Lietuvos ir globaliu lygmeniu. Gamtamoksliniai tyrimai atliekami stebint, analizuojant, eksperimentuojant, modeliuojant ar vykdant kitas praktines veiklas. Skatinamas mokinių bendradarbiavimas ir (ar) komandinis darbas.

113.2. Atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamos turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis, virtualiosiomis laboratorijomis, edukacinėmis erdvėmis ir mokymosi ištekliams už mokyklos-daugiafunkcio centro ribų (mokslo parkų, universitetų, verslo įmonių laboratorijos, nacionaliniai parkai ir kt.).

113.3. Eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti skiriama ne mažiau kaip 30 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus.

113.4. Gamtamoksliniams pasiekimams gerinti, kad būtų geriau suprantamos visuomenės raidos tendencijos, mokslo ir technologijų pažanga ir inovacijų vaidmuo, mokiniams siūloma jaunųjų gamtininkų būrelio veikla.

114. Technologijos.

114.1. Mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi, proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

114.2. Mokiniams, pradantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso:

114.2.1. supažindinimas (1 val.);

114.2.2. išvykos į darbo objektus (6 val.);

114.2.3. refleksija (1 val.);

114.2.4. projektavimas (3 val.);

114.2.5. gamyba (4 val.);

114.2.6. pristatymas (2 val.).

114.3. Baigę integruoto technologijų kurso programą mokiniai, pagal savo interesus ir polinkius, renkasi vieną iš privalomų technologijų programų (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų). Pasirinktas technologijų programas gali keisti nuo mokslo metų antrojo pusmečio.

115. Socialinis ugdymas.

115.1. Per socialinių mokslų pamokas mokymasis grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu, savarankiškai atliekamu darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.

115.2. Siekiant gerinti gimtojo krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalis istorijos ir geografijos pamokų organizuojamos netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose), naudojamosi virtualiosiomis mokymosi aplinkomis.

115.3. Mokykla, formuodamas ugdymo turinį, 9–10 klasių mokiniams projektinio darbo (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) gebėjimams ugdyti, skiria 20 procentų dalykui skirtų pamokų laiko per mokslo metus.

115.4. Laisvės kovų istorijai mokytis skiriama ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į pilietiškumo pagrindų pamokas.

115.5. Mokyklos formuojamas socialinių mokslų ugdymo turinys teikia galimybę:

115.5.1. priimti sprendimą dėl pilietiškumo ugdymo pagrindų mokymo (mokyti pilietiškumo, kai dalis pasiekimų įgyjama per dalyko pamokas, o kita dalis – per kitokią veiklą (pilietiškumo akcijas ir pan.)). Dalyvavimas akcijose fiksuojamas kaip pilietiškumo pamoka.

115.6. Į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruoti: Lietuvos ir pasaulio realijas, kurios nuolat ir sistemingai atskleidžiamos ir aptariamoms su mokiniais. Nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temas, tokias, kaip nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje. Rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė. Lietuvos gynybos politika, informaciniai ir kibernetiniai karai, jų tikslai, metodai, instrumentai. Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai.

115.7. Pilietiškumo pagrindai mokomi 10 klasėje kaip atskiras dalykas, skiriant po 2 savaitines pamokas (integuotas laisvės kovų istorijos kursas – 18 pam.).

116. Kūno kultūra.

116.1. Kūno kultūrai skiriant 2 valandas (5 klasei – 3 val.) per savaitę, sudaromos sąlygos visiems mokiniams papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas (krepšinio, judriųjų žaidimų, šokio) per neformaliojo švietimo veiklą mokykloje-daugiafunkciame centre.

116.2. Organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose, atsižvelgiama į Higienos normų reikalavimus.

116.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaroma galimybė rinktis vieną iš siūlomų fizinio aktyvumo formų:

116.3.1. pagal ligų pobūdį iš įvairių klasių sudaromos 7–10 mokinių grupės, kurioms skiriamos 2 pamokos per savaitę;

116.3.2. mokiniai gali dalyvauti pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas, atsižvelgiant į savijautą;

116.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje.

116.4. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami, atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriami ir neatliekami pratimai, galintys skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

116.5. Mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą bibliotekoje (už mokinių saugumą atsako bibliotekininkė), veiklą kompiuterių klasėje (už mokinių saugumą atsako informacinių

technologijų mokytojas), konsultacijas (už mokinių saugumą atsako mokytojas, vedantis konsultacijas)).

117. Meninis ugdymas.

117.1. 5–10 klasėse mokoma meninio ugdymo srities privalomųjų dalykų: dailės ir muzikos.

118. Žmogaus sauga. Žmogaus saugos ugdymas pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159.

119. Pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti pamokų skaičius per savaitę (grupine mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu):

Klasė	5	6	7	8	9	10
Dalykai						
Dorinis ugdymas:						
Tikyba	1*	1*	1	1	1*	1*
Kalbos:						
Lietuvių kalba (gimtoji)	5	5	5	5	4	5
Užsienio kalba (1-oji, anglų)	3	3	3	3	3	3
Užsienio kalba (2-oji, rusų)		2	2	2	2	2
Matematika ir informacinės technologijos:						
Matematika	4	4	4	4	3	4
Informacinės technologijos	1	1	0.5	0.5	1	1
Gamtamokslinis ugdymas:						
Gamta ir žmogus	2	2				
Biologija			2	1	2	1
Chemija				2	2	2
Fizika			1	2	2	2
Socialinis ugdymas:						
Istorija	2	2	2	2	2	2
Pilietiškumo pagrindai						2
Geografija		2	2	2	2	1
Ekonomika ir verslumas					1	
Meninis ugdymas:						
Dailė	1*	1*	1	1	1*	1*
Muzika	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Technologijos, kūno kultūra, žmogaus sauga:						
Technologijos	2	2	2	1	1.5	1
Kūno kultūra	3	2*	2*	2	2	2
Žmogaus sauga	1	-	0.5*	0.5	0.5*	-
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26	28	29	30	31	31
Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, skaičius per savaitę:						
Matematika					1	
Biologija				0.5		
Lietuvių kalba	1				1	
Pamokų skaičius mokiniui per savaitę	27	28	29	30.5	33	31
Neformalusis vaikų švietimas	0.5	0.5	1	1	1	2

Pastaba.*Klasių jungimas.

119.1. klasės jungiamos:

- 119.1.1. dorinis ugdymas (tikyba) – 5 klasė su 6 klase;
- 119.1.2. dorinis ugdymas (tikyba) – 9 klasė su 10 klase;
- 119.1.3. dailė – 5 klasė su 6 klase;
- 119.1.4. dailė – 9 klasė su 10 klase;
- 119.1.5. muzika – 5 klasė su 6 klase;
- 119.1.6. muzika – 7 klasė su 8 klase;
- 119.1.7. muzika – 9 klasė su 10 klase;
- 119.1.8. kūno kultūra – 6 klasė su 7 klase;
- 119.1.9. žmogaus sauga – 7 klasė su 9 klase.

TREČIASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS
ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO
ORGANIZAVIMAS

120. Mokyklos 5–10 klasėse mokomi 5 mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių. 4 mokiniams pripažinti bendrieji mokymosi sutrikimai, 2 iš jų turi didelį specialiųjų ugdymosi poreikių lygį, 1 ir elgesio sutrikimą. 1 mokiniui – kompleksinis (skaitymo, rašymo, matematikos) sutrikimas, didelis specialiųjų ugdymosi poreikių lygis ir elgesio sutrikimas.

121. Mokykla parengtame ugdymo plane numato sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, lavintis ir mokytis pagal gebėjimus ir galias, teikti pagalbą ir paslaugas, kurios padėtų didinti ugdymosi veiksmingumą, įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtotų mokinio gebėjimus.

122. Mokykla, organizuodamas mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, organizuoja, vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 ir atsižvelgia į:

122.1. formaliojo švietimo programą;

122.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

122.3. specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos reikmę, švietimo pagalbos specialistų, mokyklos-daugiafunkcio centro vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas;

122.4. mokyklos galimybes (mokymo (si) aplinką, mokymo ir švietimo pagalbos lėšas).

123. Mokykla, pritaikydama ugdymo planą mokinių reikmėms ir vadovaudamasis bendruosiuose ugdymo planuose pagrindinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, nurodytu bendrųjų ugdymo planų 123, 124, 136 punktuose, skiria:

123.1. keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių ar konsultacijų skaičių per mokslo metus, atsižvelgdamos į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas;

123.2. trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o šį laiką skirti mokinio ugdomajai veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti.

124. Individualus ugdymo planas rengiamas:

124.1. mokiniui, kurio specialiųjų ugdymosi poreikių negali tenkinti bendrasis mokyklos-daugiafunkcio centro ar klasės ugdymo planas;

124.2. mokiniui, turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir besimokančiam bendrosios paskirties klasėje;

124.3. kai mokiniui pagal pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir mokyklos-daugiafunkcio centro vaiko gerovės komisijos rekomendacijas tam tikru laikotarpiu reikia intensyvios pedagoginės ir švietimo pagalbos;

124.4. bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), švietimo pagalbos specialistams ir kitoms institucijoms, kurias prireikus kaip konsultantus kviečiasi mokykla-daugiafunkcis centras.

125. Vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu mokiniui, turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymas pritaikomas taip:

125.1. mokyns, elgesio ir emocijų, skaitymo ir (ar) rašymo sutrikimų, dėl bendrųjų mokymosi sutrikimų, taip pat turintis mokymosi sunkumų dėl nepalankios aplinkos, gali vėliau pradėti mokytis pirmosios užsienio kalbos, mokytis tik vienos užsienio kalbos arba pradėti vėliau mokytis antrosios užsienio kalbos. 2016–2017 m. m. tokių mokinių nėra;

125.2. mokinių, turinčių individualizuotą mokymosi programą, mokykloje-daugiafunkciniame centre šiuo metu nėra;

125.3. mokyns, atleistas nuo dalyko mokymosi, laikomas baigusiu pagrindinio ugdymo programą, jei kitų ugdymo plano dalykų įvertinimai yra patenkinami.

KETVIRTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SIŪLYMŲ, PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

126. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Mokyklos ugdymo plano 55–70 punktais, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo 71-85 punktų nuostatomis.

127. Mokinio, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo dalykų programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su Bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

128. Mokinio, kuris mokosi pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus: keliamosios klasės (5–9) mokinio mokymosi pasiekimai vertinami, atsižvelgus į jo asmeninę daromą pažangą ir palyginus su jam pritaikytoje programoje numatytais pasiekimais, o programos baigiamosios klasės mokinio mokymosi pasiekimai įvertinami, palyginus ir su Bendrosiose programose numatytais.

PENKTASIS SKIRSNIS SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS

129. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

130. Mokykla specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia, vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos ir mokyklos-daugiafunkcio centro vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

131. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

131.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

131.2. ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui.

132. Pagalbos teikimo formos:

132.1. individualus darbas su mokiniu – parama krizių metu, socialinių ir pedagoginių mokinio problemų sprendimas;

132.2. darbas su grupe – socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymas; ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas; palaikymo ar savitarpio pagalbos grupių organizavimas bei kt.;

132.3. darbas su mokinio šeima, jo atstovais pagal įstatymą – pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymosi procesui, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo stiprinimas;

132.4. darbas su mokyklos bendruomene – saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas; bendradarbiavimas su mokytojais, mokyklos-daugiafunkcio centro administracija ir kt.;

132.5. darbas su vietos bendruomene – ryšių tarp vietos bendruomenės ir mokyklos palaikymas; bendruomenės įtraukimas į informacinės, psichologinės, specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos teikimą;

132.6. darbas su socialiniais partneriais (Vaiko teisių apsaugos tarnyba, Nepilnamečių reikalų inspekcija, Švietimo pagalbos tarnyba, Policijos komisariatu, Pirminės sveikatos priežiūros centru ir kt.) siekiant užtikrinti Specialiosios pagalbos veiksmingumą ar kuriant socialinių pedagoginių problemų prevencijos sistemą.

133. Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo būdai:

133.1. konsultavimas – mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų), siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti ugdymo (si) problemas, padedant mokytis ir pozityviai elgtis;

133.2. tyrimų organizavimas – aplinkos poveikio mokinio ar mokinių ugdymosi sunkumams analizė;

133.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, mokymas kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymas bei kt.;

133.4. nusikalstamumo, mokyklos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, smurto, savižudybių ir kitų neigiamų socialinių reiškinių prevencija.

134. Specialiąją pedagoginę pagalbą teikia.

134.1. Klasių auklėtojas:

134.1.1. rūpinasi mokinių asmenybės ir socialine branda;

134.1.2. vienija klasėje dirbančius mokytojus ir kitus specialistus klasės mokinių ugdymui;

134.1.3. stengiasi pažinti mokinių poreikius, polinkius, interesus;

134.1.4. domisi mokinių sveikata, saugumu, puoselėja sveiką gyvenseną;

134.1.5. padeda mokiniams formuoti vertybines nuostatas;

134.1.6. teikia tėvams, globėjams informaciją apie vaiko elgesį, ugdymosi rezultatus, stebi mokyklos-daugiafunkcio centro lankomumą;

134.1.7. suteikia vaikui reikiamą pagalbą, jei vaikas patyrė smurtą, informuoja socialinį pedagogą.

134.2. Direktorius pavaduotojas ugdymui:

134.2.1. gavus informaciją iš auklėtojų, operatyviai sprendžia problemą;

134.2.2. surenka komandą ir sprendžia, kokia pagalba vaikui tinkamiausia;

134.2.3. informuoja tėvus (globėjus).

134.3. Socialinė pedagogė:

134.3.1. organizuoja mažas pajamas turinčių šeimų mokinių maitinimą, labdarą ir pagalbą socialinės adaptacijos problemų turintiems vaikams;

134.3.2. lankosi probleminėse šeimose;

134.3.3. vykdo darbą su vaikais, turinčiais lankomumo problemų;

134.3.4. dirba su elgesio, mokymosi problemų turinčiais vaikais ir rizikos grupės vaikais;

134.3.5. kuria ir įgyvendina prevencines programas.

134.4. Vaiko gerovės komisija:

134.4.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą, švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą;

134.4.2. vykdo kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

134.5. Mokytojų taryba – analizuoja ir vertina mokinių ugdymosi rezultatus ir daromą pažangą, svarsto darbo su nemotyvuotais ir nepažangiais mokiniais problemas, rūpinasi gabiųjų mokinių ugdymu, analizuoja teikiamos socialinės pedagoginės ir psichologinės pagalbos vaikui kokybę ir kt.

134.6. Mokyklos taryba – sprendžia ypatingus pagalbos teikimo mokiniui atvejus.

134.7. Specialioji pagalba:

134.7.1. teikiama, vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“;

- 134.7.2. teikiama mokytojo padėjėjo;
 134.7.3. teikiama ugdymo proceso metu.

**ŠEŠTASIS SKIRSNIS
 BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

135. Už mokyklos ugdymo plano įgyvendinimą atsakingas mokyklos-daugiafunkcio centro direktorius ir pagal kuruojamas sritis atitinkamai pavaduotojas ugdymui.

136. Ugdymo planas skelbiamas mokyklos mokytojų kambaryje ir mokyklos internetinėje svetainėje.

137. Planas įsigalioja nuo 2016 m. rugsėjo 1 d.

<p>SUDERINTA Mokyklos-daugiafunkcio centro tarybos protokoliniu nutarimu 2016 m. birželio 14 d. Nr. S-1-2</p>	<p>SUDERINTA Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėja Alma Finagėjevienė 2016-08-31</p>
--	---

